

สรุปผลการบรรยายและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
“วิกฤติการเงินโลก จะส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมไทยอย่างไร”
ในการประชุมสภาอุตสาหกรรมจังหวัดทั่วประเทศ
วันที่ 27 ตุลาคม 2552 โรงแรม Sheraton Grand

โดย ดร.ชนิต โสรัตน์
 รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
 ประธานกรรมการ V-SERVE GROUP
 27 ตุลาคม 2551

ความเสี่ยงของเศรษฐกิจไทยปี 2552 (เรียงตามความสำคัญ)

1. ความเสี่ยงจากปัจจัยการเมืองและสังคมแตกแยกที่ยืดเยื้อ
2. ความเสี่ยงจากเศรษฐกิจโลกที่หดตัว
3. วิกฤติความเชื่อมั่นของรัฐบาล / ความมั่นคงชายแดน
4. มาตรการของรัฐบาลแก้ไขไม่ตรงจุด / มาตรการรายวัน

ทิศทางความเสี่ยงไทยจากเศรษฐกิจโลก (Q4/2008 – Q1/2009)

1. หุ่นยังมีแนวโน้ม ตกอย่างรุนแรงอาจทะลุหลัก 350	หุ้นในตลาดหลักของโลก ซึ่งดัชนีร่วง 50-54% ต่ำสุดในรอบ 5 ปี โดยตลาดหุ้นจะยังมีโอกาสทรุดมากกว่าปัจจุบัน และกองทุนของ ตลท. อาจไม่เพียงพอที่จะลดผลกระทบให้หุ้นให้กลับมาในระดับปกติ
2. ทองแท่งยลด 15-20% มูลค่า 80,000 ล้านบาท	■ เศรษฐกิจโลกมีผลต่อการทองแท่ง 4.7% (AFP) แต่ปัญหาภายในประเทศเป็นปัจจัยหลักกระทบเศรษฐกิจ ■ ฐานรากและอุตสาหกรรมทองแท่งมีแรงงานรวมประมาณ 1.0 ล้านคน
3. ส่งออกตก 18% มูลค่า 1.1 ล้านล้านบาท ตัวเลขอาจต่ำกว่า 10% หรืออาจไม่โตเลย	ส่งออกอยู่ใน GDP 67% เป็นรายได้หลักของประเทศ กำลังซื้อประเทศเป้าหมายหดตัว
4. ราคาสินค้าเกษตรมีทิศทางตกต่ำ โดยราคาลดลงไปแล้วประมาณ 30-50% ไปจนถึง Q1 / 2009	ราคาสินค้าเกษตรปรับตัวลงตามราคาน้ำมัน และการชะลอตัวของการเก็งกำไรในโภคภัณฑ์ล่วงหน้า ส่งผลต่อรายได้เกษตรกรและปัญหาหาราคาพืชตกต่ำไปจนถึงต้นปีหน้า
5. การบริโภคลดลง การแข่งขันตลาดภายในจะรุนแรง	เศรษฐกิจไทยจะเข้าสู่การชะลอตัว ปี 2552 และซึ่มลากยาวไปถึงปี 2553 โดยเฉลี่ย GDP จะขยายตัวได้ 3-4%
6. ภาคเอกชนจะมีสภาพคล่องที่ลดลงและเงินตึง แต่ภาพรวมของประเทศสภาพคล่องของ	■ ดอกเบี้ยขึ้นของ ธปท. จะทรงตัวที่ 3.00 – 3.75 แต่ดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์จะมีแนวโน้มสูงขึ้น ■ ผู้ประกอบการ SME การเข้าถึงแหล่งเงินจะยากขึ้น ,

ระบบธนาคาร ยังมีประมาณ 1.1 ล้านล้านบาท แต่ธนาคารพาณิชย์จะมีกฎเกณฑ์ที่ยืดหยุ่นมากขึ้นในการเข้าถึงแหล่งทุน	▪ ธนาคารกับธนาคารก็ไม่เชื่อกัน
7. เงินเพื่อจะลดลงตามทิศทางของราคาน้ำมันขาลง ไปจนถึงปลาย Q1 ปี 2552	เงินเฟ้อ ปี 2551 = 6.6% เงินเฟ้อ ปี 2552 = ประมาณ 1-2% ราคาน้ำมันอาจลงไปได้อีก 50-55 USD/บาเรล
8. เสถียรภาพของรัฐบาลจะไม่มั่นคง Q1-Q2/2009	ปัญหาสังคมแตกแยกจะรุนแรง ยึดเยื้อไม่มีทางออก อาจกลับสู่การมีความรุนแรง บวกกับปัญหาแรงงานและปัญหาการเรียกร้องจากม็อบภาคเกษตร
9. อัตราแลกเปลี่ยนจะผันผวนไปตามสกุลเงินหลัก	เงินบาทไทยอิงกับค่าเงินสหรัฐจะแข็งค่าในระยะสั้นๆ จากเงินที่ Inflow หลังจากนั้นทั้ง USD / Baht จะอ่อนค่าไปตามสถานะเศรษฐกิจจริง ประมาณ 34.5-35.5 บาท
10. ปัญหาการว่างงานจากการลดกำลังการผลิตเฉลี่ย 15-20% ในช่วงกลางไตรมาส 2/2009 อาจทำให้มีการว่างงานสูง ประมาณการว่างงาน จากปี 51 1.2% ในปี 52 อาจสูงเป็น 3-3.5%	Order จากต่างประเทศอาจลดลง ส่งผลลูกโซ่ไปสู่ภาคแรงงานในระบบอุตสาหกรรมและบริการประมาณ 10 ล้านคน ซึ่งจะได้รับผลกระทบจากการลดเวลาทำงาน , การลดกะ และไม่มี Over Time (OT)

ตัวอย่างของกลุ่มอุตสาหกรรมที่ (อาจ) ได้รับผลกระทบ (ไม่ใช่ทุกบริษัท บางรายอาจดีกว่าเดิมก็ได้)

ประเภท	ความเชื่อมั่น ร้อยละ
สิ่งทอ / อัญมณี	45
อาหารบรรจุภาชนะ	46
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	80
อุปกรณ์-เครื่องใช้ไฟฟ้า	-
แผงวงจร / อิเล็กทรอนิกส์	85.7
อุปกรณ์ / วัสดุก่อสร้าง	-
อัญมณี / เครื่องประดับ	86.7
เฟอร์นิเจอร์ / อุปกรณ์ตกแต่งบ้าน	-
อุปกรณ์ชิ้นส่วนยานยนต์	-
ผลิตภัณฑ์จากยางพารา	-

ประเภท	ความเชื่อมั่น ร้อยละ
กลุ่มเครื่องกลึงและเครื่องจักรกล	-
กลุ่มโคมภัณฑ์ทางเกษตร	-
กลุ่มพลังงานเชื้อเพลิง	-
อุตสาหกรรมก่อสร้าง	-
กลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์	-
กลุ่มสินค้าแฟชั่น / พุ่มเฟิ้อย	-
กลุ่มธุรกิจโรงแรม / ท่องเที่ยว	-
กลุ่มบรรจุภัณฑ์	-

สถานะทางเศรษฐกิจที่ (อาจ) จะเกิดกับภาคธุรกิจโดยรวมในปี 2552

1. เศรษฐกิจปี 2552 อย่างน้อยครึ่งปีแรก จะชะลอตัวตามเศรษฐกิจโลก และวิกฤติสภาวะการเมืองในประเทศที่ยังคงยืดเยื้อ , ท่องเที่ยว , หุ่น , สินค้าเกษตร จะได้รับผลกระทบอย่างแรง
2. ส่งออกจะชะลอตัวทั้งเชิงปริมาณและราคา เพราะตลาดสหรัฐ , ญี่ปุ่น , ยุโรป ส่งออกจะขยาย 2-3% แต่อาจได้รับอานิสงค์จากปัญหาคุณภาพสินค้าจีน และค่าเงินบาทที่มีทิศทางทรงตัวในอัตราที่อ่อนค่า โดยส่งออกจะขยายได้ต่ำกว่า 10%
3. การบริโภคที่ชะลอตัวจะทำให้การขายในประเทศ มีการแข่งขันกันรุนแรง ทั้งลด-แลก-แจก-แถม และการทำกำไรจะทำได้ลำบาก ยกเว้น บางธุรกิจที่เป็น "Market Niche"
4. การลดกำลังการผลิตจากภาคอุตสาหกรรม ในช่วงปลาย Q1/2009 ไปจนถึงครึ่งปีหลังอาจมีถึง 20% ทำให้สภาพคล่องภาคเอกชนจะตึงตัวจาก P/E ที่ติดลบและระยะเวลาการปล่อยหนี้จะยาวนาน และตามหนี้ยาก
5. ตลาดในต่างจังหวัด เงินจะตึง เพราะรับผลกระทบทั้งจากราคาเกษตรที่ตกต่ำและการท่องเที่ยวที่ยังชะงักไปจนถึง Q3/2009 โดยเฉพาะจังหวัดที่ต้องพึ่งพาการท่องเที่ยว เช่น ภาคเหนือตอนบน ซึ่งได้รับผลกระทบห้องพักว่าง 40-50% และท่องเที่ยวฝั่งอันดามัน การจองห้องล่าช้า ทั้งที่เข้าสู่ฤดูกาลท่องเที่ยว แต่โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจจากหมู่บ้านของรัฐบาล 100,000 ล้านบาท อาจมีส่วนช่วยอยู่บ้าง
6. การปล่อยสินเชื่อของธนาคารจะยุ่งยากมากกว่าเดิม สภาพคล่องในระบบสถาบันการเงิน ยังมี 1.1 ล้านล้านบาท แต่ Bank จะไม่เชื่อมั่น ทั้งด้าน P/N , การ Packing L/C , O/D ที่อาจถูกลดวงเงิน และการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินจะเพิ่มกฎเกณฑ์และเลือกลูกค้า ทิศทางดอกเบี้ย Real Interest จะสูงแต่ดอกเบี้ย RP จะคงที่ในอัตราที่ลดลงตามภูมิภาค 3.0-3.5 ทำให้ SME และธุรกิจที่มีปัญหา P/E จะเข้าถึงแหล่งทุนได้ลำบาก
7. การเพิ่มอัตราการว่างงานจะสูงขึ้น การชะลอการผลิตทั้งลด OT , ลดกะ หรือลดวันทำงาน จะเพิ่มมากขึ้นในต้นปี 2009 และจะมีสภาพการ Lay-Off คนงานให้เห็นงานส่วนใหญ่ แรงงานต่างด้าว จะเข้ามาทดแทนไม่ได้ส่งผลให้การว่างงานเพิ่มจาก 1.2% อาจเป็น 3.0 - 3.5% ในกลางปี 2552
8. การหางานใหม่จะยากขึ้น แรงงานใหม่ที่จะเข้าสู่ระบบ 700,000 คน ในช่วงต้นปี 2552 จะหางานได้ยากขึ้น และแรงงานอาจตกงานมากขึ้น โดยตัวเลขการว่างงานในปี 2552 อาจเป็น 3.0-3.5%
9. การเติบโตทางเศรษฐกิจจะชะลอตัว ภาคเอกชนต้องเตรียมรับมือสภาพความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของไทยซึ่งจะชะลอตัวระยะยาว คาดหมายว่าอัตราเศรษฐกิจเติบโต ปี 2552-2553 เฉลี่ย 3-4% และปี 2554 จะกลับมาเติบโตปกติที่อัตรา 5-6%

ข้อเสนอแนะ

แนวทางของรัฐในการลดผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกถดถอย

1. รัฐบาลจะต้องมีแผนป้องกันความเสี่ยงทางเศรษฐกิจที่เป็นวาระแห่งชาติ มีงบประมาณ / ยุทธศาสตร์ / กฎหมาย / การบูรณาการ / เจ้าภาพที่ชัดเจน
2. มาตรการทั้ง 6 ของรัฐ ใช้เงิน 1.2 ล้านล้านบาท ค่อนข้างช่วยได้ทางจิตวิทยา แต่ควรจะเน้นแนวทางไปสู่การปฏิบัติที่เป็นจริง และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจากหมู่บ้าน 100,000 ล้าน และเมกะโปรเจกต์ ควรมีระบบที่ติดตามการใช้จ่ายเงินให้ถึงมือประชาชนจริงและรวดเร็ว
3. รัฐบาลจะต้องให้ความสำคัญกับส่งออกเพราะจะเป็นหัวใจของระบบเศรษฐกิจ โดยแก้ปัญหา การหดตัวของตลาดส่งออก หากปล่อยให้ติดลบจะมีปัญหาต่อเนื่องไปสู่อุตสาหกรรมภายในประเทศ , ราคาสินค้า , ราคาเกษตร และการลดการบริโภค และปัญหาการว่างงาน โดยควรมีมาตรการฉุกเฉิน ดังนี้
 - 1) การหาตลาดใหม่และมาตรการส่งออกเชิงยุทธศาสตร์ ที่เป็นระดับนโยบายของรัฐบาล และ กกร. ซึ่งปัจจุบันมีแต่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งเน้นเฉพาะออก Fair และ Business Matching ซึ่งตลาดใหม่จะเป็นสัดส่วน 30% ของการส่งออก จะต้องมีการวางแผนงานที่ชัดเจนว่าจะเพิ่มส่วนแบ่งได้อย่างไร เพราะประเทศคู่แข่งก็ต้องการส่วนแบ่งเช่นกัน
 - 2) ลดต้นทุนผู้ส่งออก เช่น ขาดเขตภาษีอากรของกระทรวงการคลัง (มุมน้ำเงิน) ควรกลับไปใช้อัตราของปี 2534 เป็นเวลา 1 ปี (ช่วงนี้เกี่ยวกับ WTO ควรเก็บไว้ก่อน)
 - 3) เร่งรัดการคืนภาษีให้ผู้ส่งออก เช่น การคืนภาษี 19 ทวิ , VAT , ให้รวดเร็วและการเรียกภาษีย้อนหลัง (Post Audit) ของกรมศุลกากร ควรใช้กับผู้นำเข้า-ส่งออก ที่มีเจตนาทุจริตจริงๆ
 - 4) การมีมาตรการช่วยเหลือผู้ส่งออกด้านการเงิน ทั้งด้านสินเชื่อ , การ Packing L/C , การประกัน L/C , การหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ฯลฯ
4. การดูแลอัตราแลกเปลี่ยนไม่ให้ผันผวนและมาตรการในการดูแลให้เกิดความเชื่อมั่นในระบบธนาคารและประกันชีวิต
5. ต้องสร้างความเชื่อมั่น โดยให้มีเม็ดเงินที่จะเสริมสภาพคล่องในระบบอย่างพอเพียง เช่น วงเงิน Packing L/C รวมทั้ง สร้างความเชื่อมั่นระหว่างธนาคารด้วยกัน
6. มาตรการที่จะช่วยเหลือ SME และผู้ประกอบการรายย่อยในต่างจังหวัด เพื่อให้เข้าถึงแหล่งเงินได้จริง โดยมีการสนับสนุนโครงการ SME Power ของ SME Bank ควรจะมีการนำไปสู่การให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งมีปัญหาด้านหลักประกัน รวมถึง จัดหาเงินกู้ระยะสั้น เช่น แพลตฟอร์ม ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ

รายงานฉบับนี้เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคลไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันความน่าเชื่อถือ
ขอให้อยู่ในดุลพินิจหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ดูได้ที่ www.tanitsorat.com